

Muzeum Velké Meziříčí

Hlášení o činnosti za rok 2018

Zpracovala: Mgr. Irena Tronečková

Jednání

Rok 2018 byl ve znamení pestrého a atraktivního programu pro veřejnost, jehož zajištění se během uskutečněných jednání stalo prioritou. Během celého roku probíhala řada jednání ze zástupci různých kulturních organizací a potencionálních vystavovatelů v prostorách výstavního sálu.

S Jupiter clubem byla dohodnuta opětovná spolupráce na konání Evropského festivalu filozofie, muzeum do festivalového programu přispělo autorskou výstavou Jiřího Špačka nazvanou Tisíce doteků. Dále se v prostorách muzea mělo uskutečnit divadelní představení a koncert, bohužel v důsledku nepříznivého počasí musely být obě tyto akce přesunuty do prostor Jupiter klubu.

Byl také doladován program výstavního sálu, proběhla jednání se všemi vystavovateli, aby byly potvrzeny jednotlivé termíny plánovaných výstav. V rámci výstavního programu byly představeny sbírkové fondy muzea, jedna výstava pak představila tvorbu autora ze Slovenska.

Došlo také k několika jednáním, která měla za cíl zajistit důstojné a kvalitní programy pro oslavy 100. výročí vzniku republiky. Muzeum toto významné výročí připomene hned dvěma akcemi. Poslední prázdninový víkend to budou tradiční Historické slavnosti, samozřejmě na prvorepublikové téma. V měsíci říjnu pak bude slavnostní vernisáží zahájena výstava mapující období první republiky ve Velkém Meziříčí. Její součástí budou i oděvy a doplňky ze sbírky soukromého sběratele, se kterým se podařilo vyjednat spolupráci, díky čemuž bude prezentované téma pro návštěvníky atraktivnější.

Příprava slavností de facto započala již koncem předchozího roku, neboť bylo nutno rezervovat umělecké soubory a kapely, které budou vystupovat na pódiu. Vzhledem k významnému výročí se dala předpokládat také velká poptávka i po vojenských jednotkách, takže se zástupci České asociace přátel vojenské historie proběhlo jednání hned počátkem roku. Díky tomuto se podařilo zajistit kvalitní vystupující, kteří představí a přiblíží velkomeziříčskému publiku atmosféru výše uvedeného období.

Vzhledem k tomu, že je akce dvoudenní, vzrostla i finanční náročnost, takže vedení muzea hledalo možnosti, jak navýšit rozpočet. Jednou z možností se stalo jednání se zástupci Vysočina Tourismu, kteří muzeu nabídli přistoupit ke smlouvě v rámci projektu s názvem „Zlepšení přístupu a propagace kulturního dědictví v regionech Jižní Čechy-Vysočina-Waldviertel-Mühlviertel ATCZ31 –Památky žijí – Denkmälerleben“ financovaného z programu přeshraniční spolupráce Interreg V-A Rakousko-Česká republika pro programové období 2014-2020. Cílem tohoto programu je zajištění kvalitní prezentace tématu 28. října 1918 v Kraji Vysočina široké veřejnosti. Akce muzea splňovala požadované parametry, takže se podařilo získat příspěvek ve výši 83. 000,- Kč, ze kterého bude hrazena vystupující kapela a dobová módní přehlídka na pódiu.

Mezi další důležitá jednání v průběhu prvního pololetí patřila i jednání se zástupci Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových ve Žďáru nad Sázavou, neboť pracovníci muzea připravili seznam státního majetku, který je pro muzeum nepotřebný, nebo je za hranicí fyzického dožití a je nutno ho vyřadit. Hned počátkem roku bylo apelováno na zástupce ÚZSVM, aby vyřazení proběhlo co nejrychleji, pokud možno v jarních měsících, aby došlo k uvolnění skladovacích prostor. Ti sice v květnu muzeum navštívili a prohlédli si předměty, které byly určeny k vyřazení. Přislíbili součinnost,

ale bohužel se v prvním pololetí nepodařilo najít vhodný termín pro odvoz předmětů, které by úřad umístil do svých skladovacích prostor.

V druhém pololetí proběhl odvoz části vyřazených předmětů, bohužel více než polovina odvezena nebyla z důvodu nedostatečné dopravní kapacity zástupců ÚZSVM. Skladovací prostory muzea do konce roku uvolněny nebyly a jejich vyklizení se přesunulo do horizontu roku 2019.

Spolupráce a jednání probíhala i s profesními organizacemi, tedy s Asociací muzeí a galerií a Ministerstvem kultury ČR, kteří jsou odbornými, profesními a metodickými garanty muzejní práce.

Po celý rok byl zástupce muzea ve velmi častém kontaktu se zástupci rodiny Podstatzkých-Lichtensteinů. Muzeum spolupracuje s pronajímateli nejen na kulturních programech, ale i vzhledem k tomu, že sídlí v jejich budově, jsou s nimi řešeny problémy technicko-provozní, stavební, údržba nádvoří a jiné. Dojednanou programovou novinkou byla spolupráce v rámci Dnů soukromých hradů a zámků. Během jednoho květnového víkendu měli možnost zájemci navštívit speciální trasu, která zahrnovala i soukromou kapli majitelů. Celá akce probíhala pod záštitou Asociace majitelů hradů a zámků, která se postarala o její propagaci. Během letní sezóny byly se zástupci majitelů řešeny některé drobné technické problémy. Nezbytná byla také spolupráce jejich pracovníků během konání Historických slavností.

Z dalších organizací, se kterými jsou pravidelně zástupci muzea v kontaktu, je možno jmenovat ZUŠ VM, jejíž žáci vystupují na vernisážích muzea, všechny základní a mateřské školy ve Velkém Meziříčí. V rámci této spolupráce byl pro Základní školu v Mostišťích připraven projektový den s prohlídkou města a výkladem o jeho historii. V podzimních měsících ve spolupráci se Základní školou Sokolovská proběhly dva projektové dny zaměřené na období první republiky ve Velkém Meziříčí.

Častá jednání probíhají také se zástupci muzeí a galerií, se kterými výhledově plánuje naše muzeum výstavní spolupráci. V tomto roce to je Moravské zemské muzeum v Brně, kde s pracovníky numismatického oddělení byla projednávána možnost výstavní spolupráce v příštím roce. Výstava by představila numismatickou sbírku velkomeziříčského muzea včetně posledních mincovních nálezů v rámci velkomeziříčského regionu.

S Muzeem Vysočiny Třebíč měla koncem roku proběhnout spolupráce na výstavě Betlémy, ta však musela být z technických důvodů zrušena a výhledově byla přesunuta na rok 2019.

Samozřejmě je vedena řada jednání mezi dodavatelsko-odběratelskými organizacemi, díky jejichž službám je zajišťován provoz a chod muzea.

Personálie

Oproti roku minulému počátkem roku 2018 muzeum začínalo s plným počtem pracovníků, a navíc všichni průvodci z loňského roku potvrdili svůj zájem spolupracovat na zajištění letošní sezóny. Drobné komplikace se sice vyskytly, jedna z průvodkyň nebyla schopná vzhledem ke zdravotním obtížím nakonec nastoupit, ale podařilo se za ni najít zastoupení.

Odborní pracovníci muzea se pravidelně zúčastňovali školení a seminářů, které pro ně připravuje MK ČR nebo AMG. Pokud časové možnosti dovolí, tak zastupují velkomeziříčské muzeum i na konferencích, v ideálním případě s prezentací odborného příspěvku. Knihovnice se zúčastnila setkání komise specializovaných knihoven v Novém Městě na Moravě. Hlavním bodem jednání, byl přechod na nový PC program (Tritius), a bylo hovořeno o chystaném celostátním knihovnickém semináři v Písku.

Další z odborných pracovníků muzea se zúčastnil konference Morava v době převratů a změn, která se konala v Kroměříži. V rámci konference přednesl příspěvek Rozvoj kultury ve Velkém Meziříčí ve 2. pol. 19. století.

V měsíci listopadu se odborná pracovnice zúčastnila konference „Židé a Morava“, kterou každoročně pořádá Muzeum Kroměřížska.

I když počátkem roku mělo muzeu plný stav pracovníků, bohužel v plném stavu se mu rok 2018 zakončit nepodařilo. Dohodou byl v měsíci listopadu ukončen pracovní poměr pokladní-průvodce. A tak v roce 2019 vedení muzea čekají peripetie se získáním nového pracovníka na tuto pozici, neboť jde o pracovní místo, jehož běžná pracovní doba je úterý až neděle, a navíc je zařazena v 5. platovém stupni. Takže obsadit toto místo je více než složité.

Ekonomika organizace

Muzeum vstupovalo do roku 2018 s rozpočtem, který byl vyvážený a jevil se jako dostatečný pro zajištění nastávající sezóny. To potvrdilo i pololetí, ve kterém se ukázalo, že položky z jednotlivých fondů jsou čerpány dle plánu. Do druhého pololetí, které je vždy finančně náročnější, tak byla dostatečná finanční rezerva.

Hospodářský výsledek muzea na konci roku 2018 je 271. 220,- Kč, z toho v hlavní činnosti je to 193. 167, Kč ve vedlejší 78. 053,- Kč. Na zlepšeném hospodářském výsledku se podílelo hned několik činitelů. Hlavním z nich bylo získání finančních prostředků z projektu „Zlepšení přístupu a propagace kulturního dědictví v regionech Jižní Čechy-Vysočina-Waldviertel-Mühlviertel ATCZ231 – památky žijí – Denkmälerleben“, jehož cílem bylo zajištění kvalitní prezentace tématu výročí 28. října 1918 v Kraji Vysočina. Celková výše příspěvku činila 83.000,- Kč a byla použita k zajištění kapely a dobové módní přehlídky na historických slavnostech. Další úspory se vyskytly ve spotřebě energií, oproti plánovaným 270 tisícům Kč za spotřebu nakonec celková vyčerpaná částka činila 225,9 tisíc Kč. Drobné úspory se vyskytly i v nákladech na reprezentaci, telekomunikace a jiné. Tržby za konání svatebních obřadů dosáhly výše 70. 750,- Kč. Tržby za vstupné činily 286.240,- Kč.

Reinstalace expozic

Počátkem roku byla zahájena výměna a rekonstrukce podlahy vedoucí k sálu k freskovou výzdobou, což znamenalo také vyklizení výstavy mapující archeologické nálezy ve městě, která byla právě v chodbě instalována.

Před započítím rekonstrukce byly jednotlivé vitríny nafoceny, aby bylo možné celou expozici po skončení prací navrátit zpět. Vzhledem ke křehkosti materiálu byly předměty zabaleny do bublinkové fólie, pečlivě popsány a uloženy do archivních krabic. Po rekonstrukci chodby byly stolkové vitríny nově natřeny, vyloženy novými papíry a podle fotografií byly jednotlivé předměty navráceny s odpovídajícími popiskami zpět do vitrín.

Na sklonku roku 2017 byla z expozice kubistického nábytku odstraněna plastika Otto Gutfreunda, kterou mělo muzeum dlouhodobě zapůjčenu z Národní galerie v Praze. Bylo tak přistoupeno k obměně některých vystavených fotografií. Ty byly nově zaskleny a zarámovány, aby vhodně dokreslovaly celou kubistickou expozici.

Práce se sbírkami

Během roku bylo zinventarizováno 1125 čísel, což představuje 1816 kusů sbírkových předmětů. Jednalo se především o část numismatické sbírky, grafiku, malbu, sbírku symboliky, regionální předměty a nábytek. Bylo zkontrolováno, zda jsou předměty správně uloženy a zda je v elektronické evidenci uvedena správná lokace.

U 42 předmětů byla do elektronické evidence vložena jejich fotografie. Digitalizace sbírek pomáhá v orientaci například při vyhledávání předmětů badatelům. Fotografie sbírek také pomáhají při výběru vhodných předmětů na výstavy. Není pak nutné chodit si každý zamýšlený předmět prohlížet do depozitáře, ale pro první představu o stavu či velikosti předmětů postačí fotodokumentace.

Jelikož dvě letošní výstavy („Asie ve sbírkách velkomeziříčského muzea“ a „Velké Meziříčí v období první republiky“) byly připraveny z vlastních sbírek, bylo třeba všechny předměty vyhledat, připravit k výstavním účelům a po skončení výstavy je opět zařadit zpět na své místo. Při této příležitosti u nich byla provedena také inventarizace. Celkem se jednalo o 105 čísel, což představovalo 144 kusů.

V rámci přípravy již zmíněné výstavy „Asie ve sbírkách velkomeziříčského muzea“ bylo doplněno 37 evidenčních karet dle poznámek sinoložky Zlaty Černé, která v 80. letech muzeu poskytla odborné konzultace.

Sbírky nebyly prezentovány pouze v meziříčském muzeu, ale objevily se také například na Vánoční výstavě betlémů v muzeu v Třebíči. Třebíčskému muzeu byl zapůjčen soubor dřevěného deskového betlému z pozůstalosti malířky Zdenky Vorlové-Vlčkové čítající 23 figur.

Pracovníci muzea také pravidelně odpovídají na badatelské dotazy, a to jak formou telefonátů a mailů, tak i při badatelských návštěvách. Mezi badateli se vyskytují nejen studenti, kteří zpracovávají seminární práce a diplomové práce, ale i lidé, kteří se historií zabývají v rámci své profese. Kromě žádostí o vyhledání fotografií a archivních materiálů se na pracovníky muzea obracejí také badatelé,

kteří mají zájem o prohlédnutí konkrétních trojrozměrných sbírkových předmětů, což se v tomto roce týkalo například archeologických nálezů z oblasti Velkomeziříčska a numismatického nálezu z Batouchovic obsahující bílé peníze Ludvíka Jagellonského. V případě numismatiky byly badateli zaslány detailní fotografie požadovaných mincí.

Spolupráce se školami

V měsíci květnu je školám každoročně nabízena přednáška týkající se druhé světové války ve Velkém Meziříčí, během níž si žáci prohlédnou nejen množství historických fotografií, ale rovněž i muzejní sbírkové předměty, mezi kterými se nachází například oděv z koncentračního tábora, jídelní misky či ukázky zbraní.

V průběhu celého roku pak mají školy možnost objednat si program zaměřený přímo na konkrétní ročník a zpracovaný v návaznosti na RVP.

V měsíci říjnu se pak ve spolupráci se Základní školou Sokolovská uskutečnily projektové dny. Během dvou dnů se v muzeu vystřídalo sedm tříd prvního stupně, pro které byl připraven vzdělávací program týkající se období první republiky a Velkého Meziříčí.

V zámecké jídelně byl nainstalován dataprojektor a žáky tak čekal pomyslný výlet do minulosti. Díky fotografiím se mohli podívat na svou školu před sto lety, prohlédli si tehdejší školní třídu, školní kapelu, místní koupaliště Riviéru či příjezd prezidenta T. G. Masaryka.

Pro ty nejmenší byly připraveny pastelky a měli za úkol vybarvit československou vlajku. Nechyběla ani hudební vložka v podobě zpěvu lidových písní. Starší žáci měli za úkol poznat nejoblíbenější písničku prvního československého prezidenta a za klavírního doprovodu ji zazpívat.

Druhá část programu následně pokračovala ve výstavním sále komentovanou prohlídkou výstava „Velké Meziříčí v období první republiky“. Tam si žáci mohli prohlédnout, jak se například pralo, čím se platilo, jak vypadaly šaty či kdo to byl flašinetář.

V měsíci listopadu proběhla na téma Únor 1948 beseda na SHŠ Světlá. Byla zpracována se zaměřením na únorové události ve Velkém Meziříčí.

Archiv

Pracovnice muzejního archivu poskytuje na vyžádání badatelské konzultace. Témata jsou různorodá, některá se vyskytují opakovaně. Celkem hledalo informace v muzejním archivu 55 badatelů ve 30 návštěvách. Pravidelně jsou zodpovídány i dotazy v mailech, za rok 2018 bylo zasláno a tím zodpovězeno 47 mailů. Vyskytují se i dotazy telefonické.

Během uplynulého roku bylo badatelům předloženo k nahlédnutí 159 položek (svazky, krabice, složky apod.). Pro každého badatele je třeba vyhledat jednotlivé požadované položky, předložit mu je k nahlédnutí, po vrácení je následně zkontrolovat. Dle potřeby se někdy provede nová adjustace ukládaných materiálů a poté zpětné zařazení.

Mezi nejčastější vyhledávaná témata patří samotné město Velké Meziříčí, jeho dějiny, historické události, významné stavby, sochy a plastiky, majitelé domů, židovské osídlení, významné podniky aj. Opomenuty badatelským zájmem nejsou ani významné osobnosti našeho města jako je Františka Stránecká, Zdenka Vorlová Vlčková, Antonín Strčanovský a mnoho dalších.

Velmi častým bodem zájmu je i budova zámku, která se tyčí nad městem. Opakovaně badatelské dotazy míří na jeho stavebně historický průzkum, dále jsou to majitelé zámku nebo zámecká kaple.

Na muzejní archiv se rovněž obracejí i badatelé, kteří se zabývají okolím Velkého Meziříčí. Poptávána byla historie obce Oslavice, Měřína, ale objevil se i dotaz na kostel v Pavlově.

Pro nakladatelství Tváře byla pracovníci archivu připravena kniha „Velké Meziříčí včera a dnes“. Bylo nutno vybrat historické fotografie ze sbírek muzea, cca 190 kusů fotografií, ne všechny byly ovšem použity. Dále byl do této knihy zpracován historický úvod a popisky fotografií.

Knihovna

Od počátku roku až do konce dubna byla práce v knihovně soustředěna především na inventarizaci knihovního fondu. Komplexní revize fondu vychází ze zák. č. 257/2001 Sv. o knihovnách a podmínkách provozování veřejných knihovnických a informačních služeb, a uskutečňuje se jednou za pět let.

Inventarizace proběhla dle přírůstkových a claviových čísel v přírůstkové knize, resp. v její kopii, byly zkontrolovány knihy, časopisy a sborníky uložené v muzejní knihovně včetně konzervačního fondu. Proběhla i kontrola oddělení starých tisků, které jsou uloženy v krabicích. Během inventarizace proběhl i hloubkový úklid knihovny, v případě potřeby byly knihy nově adjustovány, regály ve kterých jsou uloženy, byly vysáty. Chybně zařazené knihy byly přemístěny na novou lokaci, tak aby odpovídala jejich fondu. V přírůstkové knize je zapsáno celkem 12 535 knih, z toho Konzervační fond obsahuje 1 979 knih. Studijní fond tvoří celkem 10 556 kusů knih.

Evidence knihovního fondu je vedena v programu Clavius, a i do něj je třeba doplnit záznam o provedené inventarizaci. Do konce roku 2018 se to podařilo u poloviny položek (cca 6000), takže v této činnosti bude pokračováno i v roce následujícím.

Za rok 2018 bylo zapsáno do evidence 257 článků a 59 knih, z toho 15 ks svazků do K-fondu a 10 ks do regionálního fondu. Studijní fond vzrostl o 34 kusů. Doplňování knihovního fondu probíhá nejen nákupem knih, ale i prostřednictvím darů. Díky tomu se fond rozrostl o 21 kusů knih.

Bylo také pokračováno v nabízení nepotřebných knih dalším zájemcům, a to nejen knihovnám specializovaným, ale i jednotlivcům. O některé knihy projevil zájem moravský zemský archiv – Státní okresní archiv Žďár nad Sázavou prostřednictvím jejich pobočky ve Velkém Meziříčí.

Propagace a fotodokumentace

Prvním místem, kam směřuje propagace muzejních akcí, jsou samozřejmě vlastní webové stránky. Na vlastním webu můžeme okamžitě reagovat na nastalé situace, jako je například uzavření expozic či zaplnění objednaných prohlídek. To se osvědčilo například při rezervaci speciálních prohlídek v rámci Dnů soukromých hradů a zámků, které byly několik dnů předem zcela zaplněny. Na webové stránky tak bylo možno umístit oznámení a zaplnění všech termínů a zájemci, kteří se na stránky podívali, si ušetřili telefonát.

Kromě aktuálních sdělení jsou na stránkách také zveřejňovány informace o uskutečněných akcích a nechybí ani fotogalerie. Na začátku každého měsíce se pak objeví i nový exponát měsíce, který má za cíl představit návštěvníkům sbírkové fondy muzea.

Informace k plánovaným akcím jsou pravidelně zasílány do redakce Velkomeziříčska, na informační centrum, do NovinVM, ZaostřenoVM a do Medříčských listů.

Muzeum do médií zaslalo 20 zpráv týkajících se výstav a akcí pořádaných v prostorách zámku. V tištěných médiích a na webových portálech bylo v průběhu roku zveřejněno celkem 82 zpráv. Články se pravidelně objevují ve Velkomeziříčsku, Medříčských listech a Žďárském deníku a na webových portálech NovinyVM a ZaostřenoVM. Občas se podaří se zajímavou informací proniknout i do Mladé fronty Dnes.

Největšího zájmu médií se těšily prohlídky v rámci Dnů soukromých hradů a zámků, historické slavnosti a výstava Velké Meziříčí v období první republiky.

S listopadovým 40. výročí dálničního mostu Vysočina se v médiích zvýšil zájem právě o tuto tematiku, což se projevilo návštěvou České televize a rovněž článkem v Mladé frontě Dnes, pro který poskytlo muzeum fotografie a podklady.

K propagaci je samozřejmě využíván i regionální tisk a internetová média. Ke všem akcím a výstavám jsou připravovány plakáty ve velikosti A3. Ty jsou pak distribuovány na 13 výlepových ploch, na informační centrum a do vývěsky na Náměstí.

V průběhu celého pololetí byla pracovníky muzea pořizována fotodokumentace. Archivovány byly jak snímky z výstav a vernisáží, tak i ze stavebních úprav v budově zámku a ve městě (například demolice a oprava mostu na Třebíčské ulici). Na začátku roku rovněž započala rekonstrukce chodby vedoucí k rytířskému sálu, a tak byla provedena fotodokumentace jak stavu před opravou, tak samozřejmě i

výsledné rekonstrukce. Po celé dva měsíce byla navíc prováděna průběžná dokumentace právě probíhajících prací.

Velmi podrobně pak byly zdokumentovány zářijové historické slavnosti. Část programu byla financována z projektu Památky žijí v rámci programu spolupráce Interreg Rakousko-Česká republika. Spolupráce probíhala s organizací Vysočina Tourism, které bylo třeba formou fotodokumentace doložit, na co přesně byly finance využity.

Pro účely propagace instituce byly pracovníky muzea pořízeny nové fotografie exteriérů zámků, které v posledních letech prošly rekonstrukcí a fotografie z let 2010 a 2011 již neodpovídaly skutečnosti.

Velkomeziříčské muzeum se také zapojilo do marketingově propagačního projektu **Objevuj památky**. Ten si klade za cíl zviditelnit méně známé objekty a vymezit se vůči objektům pod správou Národního památkového ústavu, kterým je věnován větší mediální prostor. Prozatím se zapojilo 62 objektů napříč celou republikou, postupně by měly přibývat další.

Tento marketingový projekt má za cíl prezentovat kulturní a technické památky na jednom webovém portálu a zvyšovat povědomí o začínajících či méně známých objektech, které se často nacházejí mimo hlavní turistické trasy. Autorem projektu je provozovatel brněnského Letohrádku Mitrovských Petr Lukas.

Na stránkách www.objevujpamatky.cz mohou lidé vyhledávat jednotlivé hrady a zámky podle krajů, možnosti parkování, bezbariérového přístupu či možnosti stravování. Rovněž jsou zde umísťovány tipy na výlety, kde jsou jednotlivé památky prezentovány a představují svoje zajímavosti.

Rovněž byla vydána brožurka, kde jsou jednotlivé objekty představeny. Tyto brožurky jsou k dispozici na zapojených objektech a ve vybraných turistických centrech. Projekt se prezentuje také na Instagramu a Facebooku. V průběhu roku muzeum na stránkách projektu zveřejnilo dva tipy na výlety a sedm pozvánek či fotografických upoutávek na plánované akce a výstavy.

Další z možností propagace práce muzejních pracovníků je publikační činnost. Do sborníku Západní Morava byly zpracovány dva články. Jeden se zabýval restaurováním figurálních maleb v sále jižního křídla velkomeziříčského zámku, ten druhý byl věnován historii velkomeziříčského popravního místa a vyšel jako součást společné práce více autorů.

Výstavy a akce

V průběhu roku se ve výstavním sále uskutečnilo pět výstav (v měsíci lednu navíc dobíhala výstava Svět kostiček, která byla v provozu již od listopadu 2017). Jedna výstava byla fotografická, dvě výtvarné a dvě výstavy byly tvořeny muzejními sbírkovými předměty. Kromě výstavy mapující asijské sbírky byly zbylé čtyři výstavy zahájeny slavnostními vernisážemi.

První výstavou byla fotografická výstava Jiřího Michlíčka „Santiago cestou necestou“, která návštěvníkům přiblížila atmosféru pouti k hrobu svatého Jakuba.

Druhým výstavním počinem pak byla výtvarná výstava velkomeziříčského rodáka Jiřího Špačka, která se konala v rámci Evropského festivalu filozofie.

Zcela novou akcí, která se objevila v kalendáři muzea, byly Dny soukromých hradů a zámků. Akci, do které se muzeum zapojilo, pořádala Asociace majitelů hradů a zámků, které je rodina Podstatzkých-Lichtensteinů členem. Se souhlasem rodiny Podstatzkých byla sestavena speciální prohlídková trasa, která zahrnovala návštěvu sálu s freskami, soukromé kaple a zámeckých sklepení. Prohlídky se setkaly s obrovským zájmem, všechny termíny byly již několik dnů předem beznadějně plné.

Muzeum se ovšem zapojilo i do tradičních a léty osvědčených akcí.

První z těchto akcí byl Mezinárodní den muzeí, který se na celém světě připomíná 18. května. V tento den nabídlo muzeum návštěvníkům po celý den vstup zdarma do zámeckých a muzejních expozic. Bezplatných prohlídek využila téměř stovka návštěvníků, kteří ve většině případů absolvovali celou prohlídku zahrnující jak šlechtické salony, tak i druhé muzejní patro.

Další pravidelnou akcí je Festival muzejních nocí, který se letos konal již po čtrnácté. Muzeum si s ohledem na další kulturní akce ve městě vybralo termín v sobotu 2. června. Zámek se tak proměnil v rejdiště strašidel a čertů. Tradiční noční prohlídky se totiž tentokrát nesly v duchu nadpřirozených bytostí a během večera se na trasu vydalo 270 odvážlivců. Oproti předchozím rokům, kdy se návštěvníci podívali do obou pater zámecké budovy a na vnitřní nádvoří, odehrál se letošní program v zámeckých salonech a ve sklepeních, což byla pro mnohé určitě příjemná změna. Na prohlídky bylo třeba se předem objednat a již týden předem byly všechny termíny opět beznadějně plné, a tak byl v pondělí před akcí s účinkujícími domluven ještě termín v 18 hodin, který se během dvou dnů též zaplnil.

Tradičně spolupracuje muzeum v měsíci červnu s Jupiter clubem během Evropského festivalu filozofie. V rámci festivalu se uskutečnila již zmíněná vernisáž výstavy Tisíce doteků výtvarníka Jiřího Špačka. V průběhu festivalového víkendu se měl uskutečnit na vnitřním nádvoří zámku další doprovodný program, ovšem vlivem nepříznivého počasí byla odehrána v sobotu odpoledne pouze pohádka pro děti. Večerní divadelní představení Popel a pálenka v podání souboru jihlavského Horáckého divadla bylo z důvodu deště zrušeno ještě před začátkem a o přesunu nedělního koncertu kapely Javory do Jupiter clubu bylo rozhodnuto již v sobotu večer.

Další výtvarná výstava představila slovenského autora Ľubomíra Miču, který zaplnil výstavní sál svými olejovými malbami.

První zářijový víkend byl ve znamení první republiky, jelikož se konaly tradiční historické slavnosti. Po oba dva dny byl na pódiu připraveny bohatý program skládající se z módních přehlídek, swingové hudby, divadelních představení či kejklířských vystoupení.

V prvorepublikovém duchu pak pokračovala i poslední výstava roku 2018 nesoucí název „Velké Meziříčí v období první republiky“. Ta představila život ve Velkém Meziříčí v období 1918–1935, a to jak díky dobovým fotografiím, tak i s pomocí trojrozměrných sbírkových předmětů.

Vybráno z výstav a akcí muzea

Santiago cestou necestou (15. března – 29. dubna 2018)

Návštěvníci fotografické výstavy Jiřího Michlíčka mohli pomyslně absolvovat pouť do španělského Santiaga de Compostela. Výstava přiblížila objektivem fotoaparátu 3330 km dlouhou cestu Jiřího Michlíčka a Pavla Peška. Fotografie zachytily nejen krásu přírody a unikátní památky, ale také momenty navozující atmosféru poutě k hrobu svatého Jakuba.

Výstavu v průběhu měsíce a půl navštívilo zhruba 140 osob.

Vernisáž výstavy Santiago cestou necestou (15. března 2018)

První letošní akcí byla slavnostní vernisáž výstavy „Santiago cestou necestou“, která se uskutečnila ve čtvrtek 15. března. Návštěvníci fotografické výstavy Jiřího Michlíčka mohli pomyslně absolvovat Svatojakubskou pouť do španělského Santiaga de Compostela. Úvodního slova se ujala ředitelka muzea Irena Tronečková, několik slov pronesl i autor fotografií Jiří Michlíček. Návštěvníci si následně mohli vychutnat 3300 km dlouhou cestu Jiřího Michlíčka a Pavla Peška zachycenou objektivem fotoaparátu. Slavnostní vernisáže se zúčastnilo přes sedm desítek hostů.

Dny soukromých hradů a zámků (25.–27. května 2018)

Poslední květnových víkend měli návštěvníci zámku jedinečnou možnost prohlédnout si jindy nepřístupné prostory zámecké kaple a zámeckých sklepení. Součástí byla i návštěva zrestaurovaného sálu s freskovou výzdobou a výhled na město ze zámecké terasy.

O prohlídky byl ze strany návštěvníků obrovský zájem, během třech dnů se uskutečnilo 21 prohlídek a speciální trasu zhlédlo 404 návštěvníků.

Akci, do které se velkomeziříčský zámek zapojil, pořádala Asociace majitelů hradů a zámků, které je rodina Podstatzkých-Lichtensteinů členem. Cílem celorepublikové akce bylo přiblížit návštěvníkům rozmanitost a hodnotu kulturního dědictví, o které pečují soukromí vlastníci. Speciální programy připravilo hned 15 historických sídel napříč celou republikou.

Noční prohlídky (2. června 2018)

Velkomeziříčský zámek se první červnovou sobotu proměnil v rejdiště strašidel a čertů. Tradiční noční prohlídky se tentokrát nesly v duchu nadpřirozených bytostí a během večera se na trasu vydalo 270 odvážlivců.

Na návštěvníky čekal kat, který příchozí uvedl do děje a nasměroval je na jednotlivé části prohlídky. Polovina příchozích se vydala do zámeckých pokojů v prvním patře, druhá polovina sestoupila do sklepů, které se pro sobotní večer proměnily v peklo. O program se postaralo Kočovné muzeum strašidel z Plzně a Skupina scénického šermu Bohemia Fénix.

Na zámku se návštěvníci potkali s vodníkem a společně si zazpívali Holku modrookou hned na několik způsobů. Následovalo zastavení u věštkyně a krátká prohlídka pohádkových kufříků. Děti měly za úkol zapamatovat si alespoň tři pohádky a ty pak v posledním sále pošeptat mrtvému mnichovi. Komu se to podařilo, mohl pro sebe připojit i jedno přání. Už tady se některé z menších dětí bály a schovávaly se za rodiče a to ještě netušily, že je čeká sestup do pekla a setkání s čerty.

V podzemí se návštěvníci podepsali, prohlédli si strašidelné sklepy a trochu se seznámili se životem v pekle. Pro odvážné následovala ochutnávka čertovské močůvky a nechyběl ani souboj na život na smrt.

Vernisáž výstavy Tisíce doteků (6. června 2018)

V rámci Evropského festivalu filozofie byla slavnostně otevřena výstava velkomeziříčského rodáka Jiřího Špačka. Za účasti zhruba šesti desítek hostů úvodní slovo pronesla Eva Kočí Valová. O hudební zpestření se postarali žáci velkomeziříčské základní umělecké školy.

Návštěvníci měli možnosti prohlédnout si zhruba šedesát obrazů malovaných olejem či vytvořených kombinovanou technikou. Kromě výtvarných děl si mohli příchozí prohlédnout i desítky let staré bonsaje, jimiž byly prostory výstavního sálu zpestřeny a oživeny.

Výstava Tisíce doteků (6. června – 7. července 2018)

První letošní výtvarná výstava představila tvorbu velkomeziříčského rodáka Jiřího Špačka.

Jiří Špaček vystudoval průmyslovou školu strojnickou, a i když se tomuto oboru nevěnuje, osvojil si při studiu práci s rýsovacím perem. Královéhradecký surrealistický výtvarník Jaroslav Martinec vznik obrazu popsal tak, že je třeba tisíců doteků, aby z jednotlivých čar vystoupily malířem zamýšlené objekty, další tisíce doteků pak tyto artefakty stínují a šrafují.

V minulosti se autor účastnil výstav jak s výtvarným sdružením Na Háčku, tak i výstav samostatných.

Výstava se konala v rámci Evropského festivalu filozofie.

Asie ve sbírkách velkomeziříčského muzea (12. července – 19. srpna 2018)

Výstava v prostorách velkomeziříčského muzea přenesla návštěvníky do dálek Orientu. Na příchozí čekala rozmanitá kolekce vějířů, japonských laků, porcelánových výrobků, potřeb pro písaře či ukázka numismatiky.

Návštěvníci měli možnost obdivovat také část sbírky japonských lakových prací. Tuto kolekci postupně tvořili majitelé zámku – základ sbírky položili Liechtensteinové, v pozdější době na ně navázali hrabě Rudolf Lobkovic a hrabě František Harrach. Velkomeziříčská sbírka je pozoruhodná a nacházejí se v ní i předměty, které se zároveň vyskytují i v dalších velkých evropských muzeích a galeriích.

Návštěvníci si mohli rovněž prohlédnout i párové skříňky na kadidlo, které prošly náročným restaurováním v dílnách Národního výzkumného ústavu pro kulturní dědictví v Tokiu.

Ačkoli většina z vystavených předmětů pocházela opravdu z asijských zemí, představeno bylo také několik evropských výrobků, které se oblastí Orientu inspirovaly.

Vernisáž výstavy Ľubomíra Miči (24. srpna 2018)

Poslední výtvarná výstava uplynulého roku byla zahájena slavnostní vernisáží. Představení děl slovenského umělce Ľubomíra Miči si nenechaly ujít téměř čtyři desítky návštěvníků.

Páteční odpoledne se ve výstavním sále neslo v příjemné a uvolněné atmosféře. Kurátorka výstavy Božena Juríčková představila jak umělce samotného, tak samozřejmě i jeho dílo.

Pro návštěvníky vernisáže bylo tentokrát připraveno i krátké kulturní vystoupení. O to se postarali mladí hudebníci František Hampel a Martin Neufuss, kteří sklidili zasloužený potlesk.

Výstava Ľubomíra Miči – Obrazy 2014 – 2017 (24. srpna – 30. září)

Závěr prázdnin a měsíc září výstavní sál patřil slovenskému výtvarníku Ľubomíru Mičovi.

Autorovou hlavní malířskou technikou je olejová malba. Ovšem tuto klasickou techniku posouvá do atypických výrazových i technologických vazeb, kde klíčovou roli sehrává spontánní přednes na pomezí gestické malby.

Ľubomír Miča je členem Združenia výtvarných umelcov západného Slovenska a zakladatel a předseda zájmového sdružení výtvarníků SenArt v Senici.

Historické slavnosti (1. a 2. září 2018)

První zářijový víkend byl v areálu velkomeziříčského zámku ve znamení první republiky. Program celého víkendu zahájil příjezd prezidenta T. G. Masaryka, který se pozdravil jak s přítomnými diváky, tak i se členy městské rady.

Pro návštěvníky byl po celý víkend připraven bohatý program na pódiu na zámeckém nádvoří. Nechyběly tematické módní přehlídky, vystoupení lednické swingové kapely Melody Gentlemen, kejklíři, divadélka pro děti či vystoupení siláků.

Zájemci se také mohli svézt na veteránu či si pořídit stylové podobanky v dobovém fotoateliéru. Po celý víkend byla rovněž k dispozici historická kola, a kdo chtěl, mohl navštívit i střelnici. Občerstvení bylo zajištěno v dobovém stánku a ve stylové kavárně v přízemí zámku.

V průběhu víkendu zavítalo do zámeckého areálu téměř 2 500 návštěvníků.

Vernisáž výstavy Velké Meziříčí v období první republiky (9. října 2018)

Úvodního slova při zahájení výstavy se ujala ředitelka muzea a zároveň autorka výstavy Irena Tronečková, která zhruba pěti desítkám návštěvníků ve zkratce přiblížila vývoj Velkého Meziříčí v letech 1918–1935. Připomněla také, že tato doba nebyla pouze érou rozkvětu, ale že svoje místo zemi obyvateli měli i ti sociálně slabší.

Návštěvníci si mohli prohlédnout nejen množství sbírkových předmětů souvisejících právě se zmiňovaným obdobím, ale také desítky dobových fotografií. Ačkoli některé budovy se za sto let téměř nezměnily, u některých staveb či zákoutí města museli hosté chvíli zapřemýšlet, aby je správně určili a zařadili.

Velké Meziříčí v období první republiky (9. října – 23. listopadu 2018)

Vysavač, obchodní váhy, bankovky či mince jsou realitou všedního dne. Jak ovšem tyto věci vypadaly za dob našich babiček či prababiček, se dozvěděli návštěvníci výstavy „Velké Meziříčí v období první republiky“.

Návštěvníci si mohli prohlédnout předměty denní potřeby, jako je mycí koutek, potřeby pro praní a údržbu prádla či již zmíněný vysavač značky Elektrolux s příslušenstvím v původní dřevěné krabici.

Dámy jistě ocenily dobové kabelky, rukavičky či šaty, které dokonale evokovaly éru známou dnes již jen z filmů pro pamětníky. Nechyběly ovšem ani pánské doplňky v podobě vyměnitelných manžet ke košilím, vázacích motýlků a slunečních brýlí.

Nebyla to ovšem pouze éra rozkvětu, ale svoje místo mezi obyvateli měli i ti sociálně slabší. Proto také na výstavě nechyběly například smaltované cedulky s nápisem „Žebrání zakázáno“ či flašinet, který obce často zakupovaly válečným invalidům, aby měli zajištěn alespoň nějaký druh obživy.

Kromě trojrozměrných předmětů se ve výstavním sále nacházely desítky dobových fotografií, které zachycovaly tematicky rozdělené dění ve městě, jako je například samospráva, kultura, sport, sociální činnost či budovy významných institucí.

Převážná část z vystavených předmětů pocházela ze sbírek muzea, oděvní doplňky a šaty byly z půjčovny kostýmů Starý svět v Brně.

Projektové dny pro Základní školu Sokolovská – Období první republiky ve Velkém Meziříčí

(15. a 16. října 2018)

Vzdělávací program týkající se období první republiky ve Velkém Meziříčí byl připraven pracovníky muzea pro I. stupeň základní školy. V zámecké jídelně byl nainstalován dataprojektor a žáky tak čekal výlet do minulosti. Díky fotografiím zjistili, jak vypadala jejich škola před sto lety, prohlédli si školní třídu, školní kapelu, místní koupaliště, velkomeziříčské náměstí. Pomocí fotografií se mohli přenést do atmosféry tehdejší společenských událostí a společenského života ve městě.

Součástí programu byla i návštěva výstavy ve výstavním sále, kde se děti přímo setkaly s některými předměty z fotografií. Mohli zjistit, jak se pralo, čím se platilo, jaké se nosily šaty či kdo to byl flašinetář.

Na dvou projektových dnech se vystříдалo sedm tříd prvního stupně ZŠ Sokolovská.

Návštěvnost

Muzeum Velké Meziříčí

CELKOVÁ NÁVŠTĚVNOST ZA ROK 2018

Měsíc	ZÁMEK A MUZEUM		PROGR. PRO ŠKOLY, PŘEDNÁŠ.		FRESKY		VÝSTAVY		CELKEM											
	platíci	neplatíci	platíci	neplatíci	platíci	neplatíci	platíci	neplatíci	platíci	neplatíci	celkem	Kč								
Leden	-	-	-	-	-	-	307	31	338	8150	307	338	8150							
Únor	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-							
Březen	44	3	47	2640	-	-	23	3	26	1085	36	42	680							
Duben	-	-	-	-	-	-	17	0	17	790	81	93	1590							
Květen	423	138	561	21920	97	5	102	1345	30	9	39	1245	-							
Červen	372	23	395	22770	17	2	19	425	96	26	122	3530	21							
Červenec	1082	120	1202	63540	-	-	-	-	82	2	84	3330	17							
Srpen	762	104	866	51865	-	-	-	-	131	10	141	5030	15							
Září	356	27	383	24155	-	-	-	-	79	13	92	2930	1							
Říjen	195	21	216	13485	191	9	200	4775	97	36	133	3280	189							
Listopad	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-							
Prosinec	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-							
CELKEM	3234	436	3670	200375	305	16	321	6545	555	99	654	21220	782	98	880	16620	4876	649	5525	244760

5525 osob +

- + 172 osob (přednášky mimo instituci)
- + 3 530 osob (vermisáže – 227 osob, noční prohlídky – 269 osob, EFF – 200 osob, historické slavnosti – 2427 osob, Day soukromých hradů a zámků – 407 osob)

Celkem: 9 227 osob

Muzeum Velké Meziříčí

PŘEHLED NÁVŠTĚVNOSTI ZA ROK 2018 – zámek a muzeum

Měsíc	Vstupné – trasa A						Vstupné – trasa B						Celkem obě trasy Platící návštěvníci	Obě trasy oplatíci	Obě trasy CELKEM osob			
	plné a 80 Kč		poloviční a 40 Kč		snížené a 30 Kč		skup. MŠ a 10 Kč		plné a 40 Kč		poloviční a 20 Kč					snížené a 25 Kč		
	osob	Kč	osob	Kč	osob	Kč	osob	Kč	osob	Kč	osob	Kč				osob	Kč	
Leden	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
Únor	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
Březen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
Duben	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
	100 Kč		50 Kč		70 Kč		10 Kč		50 Kč		25 Kč		30 Kč					
Květen	84	8400	43	2150	31	2170	50	500	110	5500	54	1350+	35	1050	423	21920	138	561
Červen	43	4300	32	1600	156	10920	-	-	89	4450	12	16*50	40	1200	372	22770	23	395
Červenec	279	27900	285	14250	87	6090	-	-	169	8450	202	5050	60	1800	1082	63540	120	1202
Srpen	288	28800	176	8800	80	5600	-	-	121	6050	59	1475	38	1140	762	51865	104	866
Září	107	10700	43	2150	106	7420	-	-	48	2400	15	375	37	1110	356	24155	27	383
Říjen	78	7800	27	1350	20	1400	-	-	44	2200	9	225	17	510	195	13485	21	216
Listopad	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Prosinec	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Celkem	879	87900	606	30300	480	33600	50	500	581	29050	411	12215	227	6810	3234	200375	436	3670

* poznámka k měsíci březnu: 44 x 60 Kč (trojnásobné vstupné mimo sezónu)

poznámka k měsíci květnu 16 x 50 Kč (dvojnásobné vstupné mimo otevírací dobu)

Muzeum Velké Meziříčí

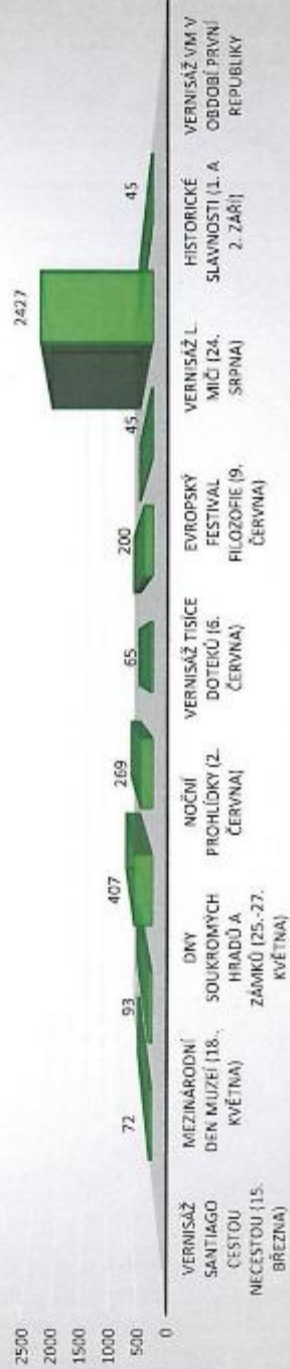
NAVŠTĚVNOST - FRESKY ROK 2018

	plné 50 Kč		Poloviční 25 Kč		Snižené 30 Kč		Poloviční mimo OT		Platci návštěvníci		Celkem	
	poč. osob	Kč	poč. osob	Kč	poč. osob	Kč	poč. osob	Kč	poč. osob	Kč	nepláťel	CELKEM
Leden	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Únor	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Březen	20	1000	1	25	2	60	–	–	23	1085	3	26
Duben	14	700	–	–	3	90	–	–	17	790	–	17
Květen	18	900	3	75	9	270	–	–	30	1245	9	39
Červen	33	1650	2	50	61	1830	–	–	96	3530	26	122
Červenec	46	2300	10	250	26	780	–	–	82	3330	2	84
Srpen	64	3200	36	900	31	930	–	–	131	5030	10	141
Září	33	1650	20	500	26	780	–	–	79	2930	13	92
Říjen	30	1500	46	1150	21	630	–	–	97	3280	36	133
Listopad	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Prosinec	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Celkem	258	12900	118	2950	179	5370	–	–	555	21220	99	654

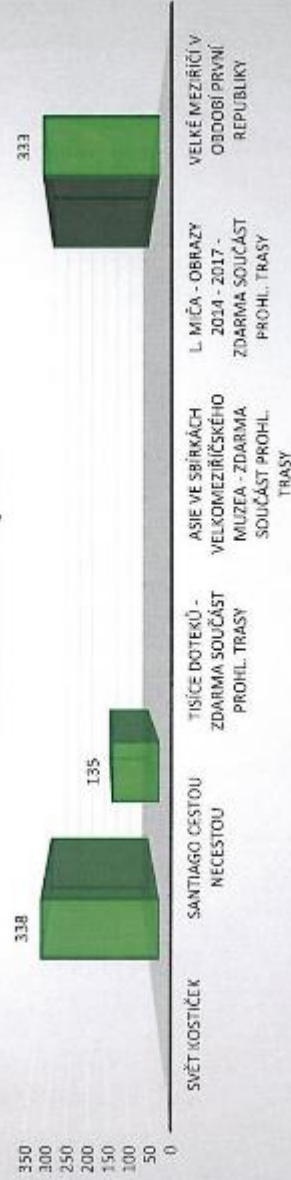
Hromadné výpravy:

řijen: 1 zájezd (34 osob)

Návštěvnost akcí

Návštěvnost výstav

PŘEHLED NÁVŠTĚVNOSTI PŘEDNÁŠEK A SPECIÁLNÍCH PROGRAMŮ PRO ŠKOLY
V ROCE 2018

Měsíc	Speciální programy pro školy				Přednáška pro školy				CELKEM			
	Vstupné a 25 Kč		Neplacící poč. osob	Celkem poč. osob	Počet výprav	Vstupné a 20 Kč		Neplacící poč. osob	Celkem poč. osob	Počet výprav	poč. osob	Kč
	poč. osob	Kč				poč. osob	Kč					
Leden	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Únor	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Březen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Duben	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Květen	25	625	1	26	1	72	720	4	76	4	1345	
Červen	17	425	2	19	1	-	-	-	19	1	425	
Červenec	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Srpen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Září	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Říjen	191	4775	9	200	9	-	-	-	200	9	4775	
Listopad	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Prosinec	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Celkem	233	5825	12	245	11	72	720	4	76	4	6545	

Celkem: 321 osob v budově muzea + 172 osob mimo instituci => 493 osob

květen: Noc kostelů 90 osob

červen: Klub naděje 22 osob

listopad: Hotelová škola 60 osob